

TAJNE AKCE STB: AKCE ALFA

AKCE PAVLA MINAŘÍKA

Anotace:	Žáci po zhlédnutí filmu sepisují ve skupinách příčiny, které vedly Pavla Minaříka k jeho agentské činnosti, a následky jeho činu. Uvědomují si tak různé příčiny a následky kolaborace se zločinným režimem a seznamují se se společenskými poměry v Československu sedmdesátých let minulého století.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace
Průřezová témata:	ZV a GV: OSV, VDO (ZŠ), VMEGS OV: OVDS
Klíčové kompetence:	ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské kompetence a kulturní povědomí
Doporučený věk:	13+
Cíle:	Žáci <ul style="list-style-type: none"> ▪ si uvědomují, jak souvisí rozmanité motivy s možnými následky činů ▪ reflektují praktiky totalitních režimů ▪ přemýšlejí o hodnocení konkrétní dějinné události a dokážou k ní zaujmout vlastní stanovisko
Délka:	45 min.
Pomůcky:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PRACOVNÍ LISTY ▪ psací potřeby
Postup:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na tabuli napíšeme citát George Orwell „Následky každého činu jsou obsaženy v činu samotném.“ Ptáme se žáků: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Jak tento citát chápete?</i> ▪ <i>Máte nějakou vlastní zkušenost s následky svého jednání?</i> 2. Pokračujeme projekcí filmu. 3. Po projekci následuje reflexe prostřednictvím metody jednoho slova. Požádáme žáky o sdělení jednoho slova, které je ve vztahu k filmu napadá. Platí, že každé slovo je dobré a že se jednotlivá slova nijak nekomentují. Slova zapisujeme na tabuli.

4. Rozdělíme žáky do skupin po 3 až 4 osobách. Do každé skupiny rozdáme PRACOVNÍ LIST. Žáci zapisují příčiny a následky jednání agenta Minaříka. Vybidneme je, ať napíší co nejvíce nápadů (cca 10 minut).
5. Společně probereme výsledky skupinové práce žáků. Jednotlivé skupiny prezentují ostatním příčiny nebo následky, které napsaly.

Reflexe:

Reflexe probíhá formou společného zakreslení příčin a následků na tabuli (např. v podobě stromu, kdy kmenem je téma – akce agenta Minaříka, kořeny jsou příčiny a korunou následky). Diskutujeme se žáky o nejpodstatnějších příčinách a následcích jednání agenta Minaříka a snažíme se toto téma také zobecnit. Ptáme se: Proč považujete tuto příčinu za podstatnou? Z jakého hlediska je daný následek důležitý? Jak vnímáte jednání agenta Minaříka? Jak byste jednali, kdybyste žili v době, kterou dokument ukazuje? Do jaké míry by měl každý z nás myslet na to, jaké důsledky má naše chování?

Poznámka:

Aktivitu jsem vyzkoušel se třídou předposledního ročníku gymnázia. Úvodní motivace pomocí citátu proběhla velmi zajímavě a žáci přicházeli s nejrůznějšími nápady souvisejícími s historií i současnou situací. Objevovaly se nápady k praktickému životu i poukazy na abstraktní přírodní zákony. Následná projekce filmu v menší míře předpokládala určitou znalost (VONS, Charta 77, RFE apod.). Ukázalo se tedy, že jí je možné použít v rámci nějakého většího celku, a nikoli na jeho začátku. Ve skupinové práci se ukázalo, že příčina jednání je možná něco odlišného od motivu jednání (příčina spolupráce s StB vs. motivy spolupráce s StB) a s tím souvisejících následků. Obojí se v dokumentu překrývá, proto doporučuji na to dát pozor a možná to i od sebe odlišit. Materiál pobízí k dynamické skupinové práci. Závěrečná reflexe se ukazuje jako naprosto nutná. Vzešly z ní ještě další možné otázky k diskusi nebo náměty do dalších hodin.

Jan Novák

Gymnázium Nad Kavalírkou

1. PŘÍČINY

Pokuste se sepsat co možná nejvíce možných příčin, které vedly Pavla Minaříka k jeho agentské činnosti. Ať už se jedná o příčiny osobní či společenské, platí, že čím více příčin vás napadne, tím lépe.

2. NÁSLEDKY

Pokuste se sepsat co možná nejvíce možných následků agentské činnosti Pavla Minaříka. Ať už se jedná o možné následky osobní či společenské, platí, že čím více následků si uvědomíte, tím lépe.